

Nederlandse Vereniging van Binnenhavens
Fédération Néerlandaise des Ports Intérieurs
Niederländischer Verband der Binnenhäfen

Nederlandse binnenhavens & Trans-Europese vervoersnetwerk (TEN-T)

Een onderzoek naar de wijze waarop Nederlandse binnenhavens gebruik kunnen maken van beschikbare Europese middelen via het TEN-T programma

Onderzoek uitgevoerd door: Freya Diepeveen
Opdrachtgever: Nederlandse Vereniging van Binnenhavens
Contactpersoon: Lijdia Pater – de Groot

Nederlandse binnenhavens & Trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T)

Een onderzoek naar de wijze waarop Nederlandse binnenhavens gebruik kunnen maken van beschikbare Europese middelen via het TEN-T programma

Trans-Europese vervoersnetwerk

Het trans-Europese vervoersnetwerk (TEN-T) heeft als doel om binnen de Europese Unie tot één grensoverschrijdend hoofdnetwerk te komen voor het vervoer over land, over water en door de lucht. Het netwerk bestaat uit twee lagen, een comprehensive (uitgebreid) netwerk en core (kern) netwerk. Het core netwerk en het comprehensive netwerk dienen uiterlijk voltooid te zijn in respectievelijk 2030 en 2050. Het TEN-T bestaat uit 9 corridors, waarvan 3 corridors door Nederland lopen: Rhine – Alpine, North Sea – Mediterranean en North Sea – Baltic. Deze zijn te zien op de afbeelding op de achterzijde van deze folder. Binnen de corridors zijn er luchthavens, zeehavens, binnenhavens of overslagterminals voor weg- en spoorvervoer, zogenoemde knooppunten. Kern van dit onderzoek zijn de Nederlandse binnenhavens die deel uitmaken van het TEN-T. Dit zijn de zogenaamde core en comprehensive ports. In Nederland zijn 10 core ports gedefinieerd en 44 comprehensive ports, deze zijn te zien op de voorzijde van deze folder.

Nederlandse Vereniging van Binnenhavens

De Nederlandse Vereniging van Binnenhavens (NVB) heeft dit onderzoek laten uitvoeren, om beter inzicht te krijgen in de manier waarop de Nederlandse binnenhavens gebruik kunnen maken van de beschikbare Europese middelen. De NVB wil met het onderzoek de integratie van de binnenhavens, als essentiële schakels in de logistieke keten, bevorderen op zowel nationaal als Europees niveau. Hiermee wil de NVB een verbindende factor zijn tussen de verschillende organisaties en de binnenhavens op weg helpen met deze complexe materie.

Onderzoeksvraag en -aanpak

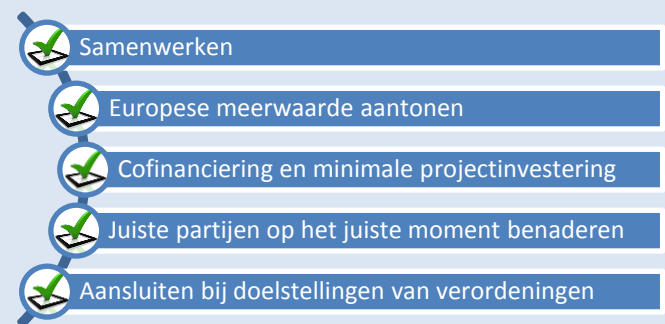
In het onderzoek is antwoord gegeven op de vraag: “Op welke wijze kunnen Nederlandse binnenhavens die deel uitmaken van TEN-T gebruik maken van de beschikbare Europese middelen?”. In samenwerking met Buck Consultants International is bij aanvang van het onderzoek een projectinventarisatie gemaakt. Hierbij hebben de Nederlandse binnenhavens de vraag beantwoord: “Welke plannen of concrete projecten zijn er in uw haven om de haveninfrastructuur te verbeteren?”. Het overzicht van projecten is gebruikt voor de lobby bij zowel de nationale als de Europese overheid.

Informatie aan de havens

Gedurende het afstudeeronderzoek is een informatiedocument voor de binnenhavens geschreven waarbij meer duidelijkheid is gegeven over het onderwerp TEN-T en welke gevolgen dit kan hebben voor de binnenhavens. Op donderdagmiddag 3 april heeft een geslaagde bijeenkomst plaatsgevonden waarbij de binnenhavens geïnformeerd werden over de mogelijkheden rondom TEN-T. Daarnaast was er de gelegenheid tot het stellen van vragen. Diverse interessante sprekers en partijen waren aanwezig om antwoord te geven op de vragen. De meest gestelde algemene vragen zijn verzameld in het Frequently Asked Questions TEN-T document.

Waterway to success

Na onderzoek zijn er een aantal aandachtspunten gedefinieerd voor het indienen van een aanvraag voor TEN-T. De punten worden samen de ‘waterway to success’ genoemd. Een aanvraag heeft een grotere kans op succes wanneer aan de volgende punten wordt voldaan:

✓ Samenwerken

Het is belangrijk samen te werken om een aanvraag te versterken, dit kan door:

- Grensoverschrijdende samenwerking;
- Samenwerking met binnenhavens en andere regio's;
- Samenwerking met andere vervoersmodaliteiten;
- Samenwerking met zeehavens;
- Samenwerking met havens die dezelfde problematiek of uitdagingen hebben.

✓ Europese meerwaarde aantonen

Een project moet een internationale uitstraling hebben en bijdragen aan een beter vervoersnetwerk in Europa. Het aantonen van een Europese meerwaarde is dan ook van cruciaal belang bij het indienen van een aanvraag en moet niet worden onderschat.

✓ *Cofinanciering en minimale projectinvestering*

Niet de gehele investering zal uiteindelijk bij een succesvolle aanvraag worden gefinancierd. Gerealiseerd moet worden dat het gaat om cofinanciering. Het zoeken van andere investeringsbronnen is daarom van groot belang en moet bij het indienen van de aanvraag vastgelegd zijn. Een project dient een totale investering te hebben die minimaal ligt tussen de € 1 miljoen en € 5 miljoen – afhankelijk van het financieringspercentage. Een aanvraag die hier niet aan voldoet, wordt hoogstwaarschijnlijk niet in behandeling genomen door de Europese Commissie. Samenwerken door middel van het samenvoegen van kleinere projecten kan daarbij helpen.

Financieringspercentage	Minimale totale projectinvestering
20%	€ 2,5 miljoen – € 5 miljoen
30%	€ 1,7 miljoen – € 3,4 miljoen
40%	€ 1,25 miljoen – € 2,5 miljoen
50%	€ 1 miljoen - € 2 miljoen

✓ *Juiste partijen op het juiste moment benaderen*

Wanneer op het juiste moment met de juiste partijen wordt gecommuniceerd, maakt een aanvraag meer kans op succes. Met de verschillende partijen – hierbij moet gedacht worden aan DG MOVE, INEA, I&M en de corridorconsultants – zal zo snel mogelijk contact moeten worden opgenomen. Het is belangrijk draagvlak te creëren voor een projectaanvraag bij de hiervoor genoemde partijen. Een aanvraag wordt versterkt wanneer aangetoond kan worden dat de regio de infrastructuurverbetering belangrijk vindt. Wanneer zij steun bieden in de lobby voor het project, maakt dit de relevantie van de TEN-T aanvraag duidelijker.

✓ *Aansluiten bij doelstellingen van verordeningen*

Bij het schrijven van een aanvraag is het belangrijk aan te sluiten bij de doelstellingen van de verordeningen (EU nr. 1315/2013 en EU nr. 1316/2013). Er wordt niet alleen gelet op samenwerking en het aantonen van Europese meerwaarde, maar ook op de andere doelstellingen van de verordening die niet beschreven staan. De partijen DG MOVE en INEA zijn bereid om met de binnenhavens te bekijken hoe het project het beste omschreven kan worden zodat deze aansluit bij de doelstellingen van de verordening.

Vertegenwoordiger binnenhavens

Er zijn veel verschillende partijen die gedurende de aanloop naar het indienen van een TEN-T aanvraag door binnenhavens benaderd moeten worden. De NVB kan bij dit alles een verbindende rol spelen door de binnenhavens in contact te brengen met de juiste partijen. De NVB zal veelal verwijzen naar haar netwerk van geassocieerde leden. Mede dankzij de inzet van de European Federation of Inland Ports (EFIP), waar de NVB lid van is, maken binnenhavens nu deel uit van het TEN-T. De EFIP behartigt de belangen van de Europese binnenhavens. De NVB kan en zal de belangen van de Nederlandse binnenhavens ten aanzien van ook het onderwerp TEN-T vertegenwoordigen.

Coördinatie, communicatie en initiatief

Het is belangrijk dat de binnenhavens samen sterk naar voren worden gebracht bij de Europese Commissie. Het is van belang dat dit goed gecoördineerd wordt. De NVB is de vertegenwoordiger van de Nederlandse binnenhavens en kan in de communicatie voorzien tussen de binnenhavens en de andere partijen, zoals I&M en de Europese Commissie. Op deze manier kan er voor worden gezorgd dat de binnenhavens tijdig op de hoogte zijn van de mogelijkheden en ontwikkelingen ten aanzien van cofinanciering vanuit de Europese Unie. De binnenhavens zelf spelen hier ook een belangrijke rol bij. Zij moeten tijdig het initiatief nemen om een aanvraag in te dienen en daarbij denken aan de genoemde aandachtspunten. De inzet van de binnenhavens is van belang bij het sterk naar voren brengen van de binnenhavens.

Lange termijn visie en strategie

Tot en met 2050 zal het comprehensive netwerk worden gerealiseerd. Binnenhavens met projecten vanuit een lange termijn visie en strategie kunnen in de toekomst aanspraak maken op de beschikbare Europese middelen. Het is hier wederom belangrijk tijdig het initiatief te nemen en te onderzoeken of men met het project kan voldoen aan de aandachtspunten uit de waterway to success.

Dit onderzoek is een afstudeeropdracht uitgevoerd door Freya Diepeveen.
Juni 2014

Begeleider: Jan-Jacob Vos
Chr. Hogeschool Windesheim te Zwolle
Logistiek & Economie
Opdrachtgever: Nederlandse Vereniging van Binnenhavens
Contactpersoon: Lijdia Pater – de Groot

Het volledige rapport en andere relevante documenten, kunt u vinden bij de publicaties op de NVB website:
havens.binnenvaart.nl

- BALTIC - ADRIATIC
- NORTH SEA - BALTIC
- MEDITERRANEAN
- ORIENT / EAST-MED
- SCANDINAVIAN - MEDITERRANEAN
- RHINE - ALPINE
- ATLANTIC
- NORTH SEA - MEDITERRANEAN
- RHINE - DANUBE

